

До
150

річчя створення
Херсонського
державного
аграрно-
економічного
університету

Матеріали
Міжнародної науково-
практичної конференції
**«СУЧАСНІ ВЕКТОРИ
РОЗВИТКУ
АГРАРНОЇ НАУКИ»**

Херсон-Кропивницький – 2024

СУЧАСНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ НАУКИ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

17-18 вересня 2024 р.

Херсон-Кропивницький - 2024

УДК 001.83+332.1(477)

С38

Редакційна колегія:

КИРИЛОВ Юрій Євгенович – ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент Національної академії аграрних наук;

ЛАВРЕНКО Сергій Олегович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, Заслужений винахідник України, проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету;

МРИНСЬКИЙ Іван Миколайович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, декан агрономічного факультету Херсонського державного аграрно-економічного університету;

КИРИЧЕНКО Наталя Валеріївна – кандидат економічних наук, доцент, декан економічного факультету;

БАЛАБАНОВА Ірина Олександрівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, декан біолого-технологічного факультету;

БОЙКО Павло Михайлович – кандидат біологічних наук, доцент, декан факультету рибного господарства та природокористування;

ДУДЯК Наталія Василівна – доктор економічних наук, професор, декан факультету архітектури та будівництва;

Автори опублікованих тез несуть повну відповідальність за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел та посилання на них та за всі інші відомості.

С38 Сучасні вектори розвитку аграрної науки: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (ХДАЕУ, 17-18 вересня 2024 року). Херсон: ХДАЕУ, 2024. 920 с.

Modern Vectors of Agrarian Science Development: proceedings of the International scientific-practical conference (KSAEU, 17-18 September 2024). Kherson: KSAEU, 2024. 920 p.

У збірнику представлено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «СУЧАСНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ НАУКИ», присвяченій 150-річчю створення Херсонського державного аграрно-економічного університету, яка проходила 17-18 вересня 2024 року на базі Херсонського державного аграрно-економічного університету.

УДК 001.83+332.1(477)

© Херсонський державний аграрно-економічний університет, 2024

Базалій В.В., Ларченко О.В. ПРОБЛЕМИ І РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ СЕЛЕКЦІЇ СОРТІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ З ПІДВИЩЕНОЮ ЕКОЛОГІЧНОЮ СТАБІЛЬНІСТЮ	74
Шепель А.В. ВИКОРИСТАННЯ СТИЧНИХ ВОД ДЛЯ ПОЛИВУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР	79
Жуйков О.Г., Жуйков Т.О. ВІТЧИЗНЯНИЙ ОРГАНІЧНИЙ АГРАРНИЙ СЕКТОР В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ЦИФРИ І ФАКТИ	83
Шевердеева І.С. СТАН РОЗВИТКУ СЕРТИФІКАЦІЇ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА В УКРАЇНІ	96
Artyukh V.P., Sokolovska I.M. INFLUENCE OF SOWING DATES AND PREDECESSORS ON THE PRODUCTIVITY OF WINTER WHEAT DURING THE AUTUMN VEGETATION PERIOD	100
Бакалова А.В. ЕНТОМОФАГИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ШКІДЛИВІСТЮ ФІТОФАГІВ СМОРОДИНИ ЧОРНОЇ	105
Балан Г.О., Караванський М.О. МОНІТОРИНГ ФІТОСАНІТАРНОГО СТАНУ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА ТОВ «ДУНАЙСЬКИЙ АГРАРІЙ» ІЗМАЇЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ	109
Бовкун Д., Шепель А. ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ ГЕРБИЦИДНОГО ЗАХИСТУ СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМИ ВИТРАТИ РОБОЧОГО РОЗЧИНУ ТА ОБРАНИХ РОЗПИЛЮВАЧІВ	114
Качур Г.М., Вогнівенко Л.П. СОЦІАЛЬНО ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	117
Стужний О.С. АУТСОРСИНГ В ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ ПІДПРИЄМСТВА	121
Малярчук В.М., Малярчук А.С., Ревтьо О.Я. ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРИЙОМІВ ВИРОЩУВАННЯ НА РІСТ І РОЗВИТОК ЛЮЦЕРНИ ПОСІВНОЇ	123
Урсал В.В., Ходос Т.А. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВНЕСЕННЯ ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ РОСЛИН	128
Яковенко А.О., Степанова М.М., Кохан І.Є. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРОГРЕС ЯК ОСНОВНИЙ ДРАЙВЕР ІННОВАЦІЙНОГО ПРОВАЙДИНГУ В АГРАРНИЙ СФЕРІ	132
Минкіна Г.О. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ГАЛУЗІ ПРОМИСЛОВОГО ВИНОГРАДАРСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	137

2. Шидула М.К., Гордієнко М.О., Биков О.Є. Біологічне землеробство України: посібник. Київ. 2005. 44 с.

3. Писаренко В.М., Антонєць А.С., Лукьяненко Г.В. Писаренко П.В. Система органічного землеробства агроєколога Семена Антонця. Полтава. 2017. 124с.

4. <https://dunagrarian.com/ua/>

5. Методика проведення фітопатологічних досліджень за штучного зараження рослин. Український інститут експертизи сортів рослин; ред. Ткачик С.О.; укл. Лещук Н.В., Башкірова Н.В. та ін. Вінниця, 2016. 75 с.

УДК 633.854.78;631.5

Бовкун Д.

аспірант 2-го року навчання,

Шепель А.

к. с.-г. н., доцент кафедри землеробства,

Херсонський державний аграрно-економічний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ ГЕРБИЦИДНОГО ЗАХИСТУ СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМИ ВИТРАТИ РОБОЧОГО РОЗЧИНУ ТА ОБРАНИХ РОЗПИЛЮВАЧІВ

Сільське господарство України є однією з ключових галузей економіки, що має стратегічне значення як для внутрішнього ринку, так і для експорту. Воно є однією з головних експортних галузей, особливо в Європу, Азію та Африку. За різними оцінками, на частку аграрного сектору припадає до 40% загального експорту країни. Важливими експортними продуктами є зерно, зокрема пшениця, кукурудза, а також соняшникова олія [1].

Олія є одним із найважливіших продуктів сільського господарства та економіки України, оскільки країна є світовим лідером у її виробництві та

експорті. Українська соняшникова олія має велике значення як для внутрішнього ринку, так і для міжнародної торгівлі, відіграючи ключову роль в аграрному секторі країни. Щороку експорт соняшникової олії приносить Україні мільярди доларів. Це важливий фактор для стабілізації валютного курсу та зростання економіки. З огляду на вищенаведені факти ми бачимо що соняшник є однією з найважливіших сільськогосподарських культур для України. Завдяки сприятливим кліматичним умовам і родючим ґрунтам, соняшник вирощується на великих площах, а його продукти переробки мають вирішальне значення для економіки, аграрного сектору та продовольчої безпеки країни в цілому.

Ефективне вирощування соняшнику в Україні є ключовим для забезпечення високої врожайності, збереження родючості ґрунтів та підвищення прибутковості господарств. Соняшник є порівняно невибагливою культурою, але для досягнення максимальних результатів важливо дотримуватись певних агротехнічних правил та рекомендацій. Зокрема гербіцидний захист соняшника є важливою складовою системи вирощування цієї культури, оскільки бур'яни можуть значно знижувати врожайність, конкуруючи з соняшником за воду, поживні речовини та світло. Ефективність системи гербіцидного захисту соняшника значною мірою залежить від правильного вибору норми витрати робочого розчину та типу розпилювачів, які забезпечують рівномірне покриття рослин і бур'янів гербіцидом. Це впливає на якість внесення препарату, рівень контролю бур'янів і загальну ефективність застосування гербіцидів [2].

Виробнича система Clearfield є інноваційною технологією вирощування соняшнику, яка спрямована на підвищення врожайності та зниження впливу бур'янів та хвороб на культуру. Ця система використовує генетично модифіковані гібриди соняшнику та гербіциди, які відповідають їм, що забезпечує ефективний контроль над бур'янами та захворюваннями, а також дозволяє збільшити врожайність [3].

Загалом, оптимізація норми витрати робочого розчину є складним завданням, що вимагає індивідуального підходу та урахування багатьох факторів. При правильному налаштуванні цього параметра можна досягти

максимальної ефективності гербіцидного захисту, забезпечивши високий рівень контролю бур'янів та збереження врожаю, при цьому ще й скоротивши логістичні затрати часу та коштів.

В нашій роботі ми досліджуємо застосування гербіциду Каптора на соняшнику системи Clearfield. Випробовуємо класичну зареєстровану норму 250 л/га робочого розчину та порівнюємо її зі зниженими нормами 150 л/га та 50 л/га. При цьому використовуємо розпилювачі трьох типів: щільові (ST), короткі інжекторні «однофакельні» (IDK) та «двофакельні» розпилювачі (3D 100). Що стосується попередніх результатів цьогорічних випробувань, то ми бачимо, що зі збільшенням норми витрати робочого розчину зростає і ефективність спрацювання продуктів. Для прикладу, середня ефективність спрацювання продукту Каптора з нормою витрати рр. 250 л/га була вищою майже на 15%, ніж з нормою 50 л/га. В розрізі розпилювачів – найкращий результат отримали від використання розпилювачів 3D 100. Варто зазначити, що обприскування проводилось за оптимальних погодних умов та швидкості вітру 2,5-3 м/с, що є сприятливим для роботи розпилювачів щільового типу.

Проміжні висновки:

Щільові (типу ST) розпилювачі є найкращим вибором для внесення контактних гербіцидів за сприятливих погодних умов і за відсутності сильного вітру. Вони дають відмінне покриття, але вразливі до знесення. Добре підходять для зниження норми витрати робочої рідини (рр.) [4].

Короткі інжекторні однофакельні (типу IDK) чудово підходять для внесення системних гербіцидів в умовах, коли є ризик знесення вітром. Вони забезпечують менше покриття дрібних бур'янів, але мають високу проникаючу здатність. Менше підходять для зниження норми витрати рр [4].

Розпилювачі двофакельні (типу 3D 100) є найбільш універсальними, оскільки поєднують переваги рівномірного покриття, проникаючої здатності та низького ризику знесення. Вони особливо корисні для внесення ґрунтових, а також після сходових гербіцидів на початкових етапах росту культури. Добре підходять для зниження норми витрати робочої рідини.

Список використаних джерел

1. Українське сільське господарство у воєнний час. URL: <https://www.tni.org/en/article/ukrainian-agriculture-in-wartime?translation=uk> (дата звернення 05.09.2024).
2. Зниження собівартості вирощування соняшнику: що радять фахівці? URL: <https://superagronom.com/articles/642-znijennya-sobivartosti-viroschuvannya-sonyashniku-scho-radyat-fahivtsi> (дата звернення 05.09.2024).
3. Виробнича система CLEARFIELD® від компанії «Сингента» - стабільність, ефективність та продуктивність. URL: <https://www.syngenta.ua/korysna-agronomichna-informaciya/novyny-kompaniyi/vyrobnycha-systema-clearfieldr-vid-kompaniyi> (дата звернення 06.09.2024).

УДК 631.012

Качур Г.М.

здобувач вищої освіти, біолого-технологічний факультет,

Вогнівенко Л.П.

к.с.-г.н., доцент,

Херсонський державний аграрно-економічний університет

СОЦІАЛЬНО ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Україна – країна, яка величезні природні багатства, що забезпечують високий рівень розвитку аграрного сектору. Вже протягом багатьох років Україна є одним із лідерів Європи за експортом зернових та олійних культур, чималі площі України задіяні у аграрному виробництві, крім того, аграрний сектор невпинно розвивається. На жаль, повномасштабна війна вносить свої